

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2019/05 van 9 april 2019

betreffende

tekst	het ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juni 2008 betreffende de verzekering gewaarborgd wonen
roepnaam	(besluit wijziging verzekering gewaarborgd wonen)
datum	zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 1 maart 2019

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van Mevr. Liesbeth Homans, Vlaams Minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding ontvangen door de federale Gegevensbeschermingsautoriteit op 18 februari 2019 en aan de VTC overgemaakt voor verdere behandeling op 2 april 2019;

Brengt op 9 april 2019 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding (hierna “de aanvrager”) verzocht op 18 februari 2019 om het advies van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juni 2008 betreffende de verzekering gewaarborgd wonen* (hierna “het Ontwerp”), in het bijzonder de artikelen 6 (aanvraagprocedure voor de verzekering) en 9 (aanvraagprocedure tegemoetkoming).
2. Aangezien de VTC sinds 29 maart 2019 op grond van artikel 10/4, §1 van het e-govdecreet bevoegd is om adviezen te verlenen, heeft de Gegevensbeschermingsautoriteit de adviesvraag overgemaakt aan de VTC voor verdere behandeling.
3. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

4. Wie een hypothecaire lening afsluit voor het kopen, bouwen of verbouwen van een woning, kan zich met de verzekering gewaarborgd wonen kosteloos verzekeren tegen inkomensverlies door plotse werkloosheid of arbeidsongeschiktheid. De Vlaamse overheid draagt de verzekeringskosten, de aanvrager betaalt dus geen premie. Er wordt voor maximaal drie jaar een tegemoetkoming gegeven in de aflossing van de hypothecaire lening¹².
5. Afhankelijk van de stand van de kredieten kon de minister, reeds de volgende risico's verzekeren:
1° het risico van de werknemer die ten gevolge van onvrijwillige werkloosheid of arbeidsongeschiktheid niet in staat is de contractuele verplichtingen na te komen die voortvloeien uit een lening voor de bouw, de koop, de koop met renovatie of de renovatie van zijn enige woning;
2° het risico van de zelfstandige die ten gevolge van arbeidsongeschiktheid niet in staat is de contractuele verplichtingen na te komen die voortvloeien uit een lening voor de bouw, de koop, de koop met renovatie of de renovatie van zijn enige woning.
6. Met artikel 2 van het Ontwerp wordt daar het volgende risico aan toegevoegd³:
3° het risico van de zelfstandige die ten gevolge van de onvrijwillige stopzetting van zijn zelfstandige activiteit niet in staat is de contractuele verplichtingen na te komen die voortvloeien uit een lening voor de bouw, de koop, de koop met renovatie of de renovatie van zijn enige woning.

De stopzetting van de zelfstandige activiteit kan als volgt worden aangetoond:

- de zelfstandige geniet het overbruggingsrecht⁴;
- de zelfstandige geniet een uitkering van de RVA op basis van een vroegere tewerkstelling als werknemer.

7. Op 1 april 2019 is de vijfjarige overeenkomst met Ethias NV afgelopen. Dit biedt de mogelijkheid om bij de heraanbesteding na te gaan in hoeverre en tegen welke premievoorwaarden de verzekeraars bereid zijn om in te gaan op een aantal uitbreidingen en aanpassingen van de huidige voorwaarden en van de doelgroepen. De haalbaarheid van de voorgestelde wijzigingen kan maar beoordeeld worden als de biedingen van de verzekeraars

---

¹ bron: <https://www.wonenvlaanderen.be/premies/wat-en-voor-wie-de-gratis-verzekering-gewaarborgd-wonen>

² Een van de voorwaarden is dat de woning die de aanvrager bouwt, koopt, koopt en renoveert of renoveert, moet bestemd zijn om er zijn hoofdverblijfplaats te vestigen (Artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juni 2008).

³ Op 15 oktober 2015 werd door het Vlaams Parlement een voorstel van resolutie betreffende de begeleiding, het opvangen en laten heropstarten van ondernemers in moeilijkheden aangenomen, waarin de Vlaamse Regering werd gevraagd om te onderzoeken hoe de dekking van de verzekering gewaarborgd wonen uitgebreid kan worden zodat zelfstandigen niet alleen wanneer ze arbeidsongeschikt zijn, maar ook wanneer ze geconfronteerd worden met een onvrijwillige stopzetting, aanspraak kunnen maken op een tegemoetkoming in de afbetaling van hun hypothecair krediet.

⁴ “Een zelfstandige kan beroep doen op het overbruggingsrecht (vroeger “faillissementsverzekering”) als hij failliet verklaard wordt of noodgedwongen de deuren moet sluiten. Om in aanmerking te komen voor het overbruggingsrecht mag de zelfstandige geen beroepsactiviteit meer uitoefenen en geen vervangingsinkomen ontvangen. Het is een sociaal recht voor zelfstandigen waarop hij recht heeft via het sociale verzekeringsfonds.” (nota aan Vlaamse Regering p.3)

gekend zijn. Voorliggend voorstel heeft dan ook de bedoeling om in een eerste fase de voorgestelde wijzigingen principieel door de Vlaamse Regering te laten goedkeuren met het oog op een finale keuze bij de tweede principiële goedkeuring⁵.

8. Vooraf is een uitbreiding noodzakelijk van de decretale basis die bepaald wordt door artikel 80 van de Vlaamse Wooncode. Daartoe werd er een voorstel van decreet ingediend op 14 maart 2019 ⁶.
9. De krachtlijnen van het ontwerp van besluit zijn
  1. versoepeling van de voorwaarde van ononderbroken tewerkstelling;
  2. de uitbreiding van de verzekeringsdekking naar inkomensverlies van zelfstandigen die hun zelfstandige activiteit onvrijwillig moeten stopzetten;
  3. de uitbreiding van de verzekeringsdekking naar inkomensverlies van werknemers tewerkgesteld met een uitzendcontract.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande opmerkingen

10. De voor advies voorgelegde artikelen van het ontwerp wijzigen enerzijds de procedure om een aanvraag voor een verzekering in te dienen en anderzijds de procedure om een tegemoetkoming te vragen in de afbetaling van het hypothecair krediet. Daarbij moet telkens aangetoond worden dat aan de voorwaarden van het (te wijzigen) besluit van 13 juni 2008 wordt voldaan, waardoor verwerkingen, met inbegrip van mededelingen, van persoonsgegevens zullen plaatsvinden en de VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

11. De **wettelijke basis** van het Ontwerp is artikel 80 van de Vlaamse Wooncode zoals dat gewijzigd zal worden door het voorstel van decreet (wijziging in het vet).

“Art. 80. De Vlaamse regering kan, binnen de perken van de kredieten die daartoe op de begroting van het Vlaamse Gewest worden ingeschreven, onder de door haar te bepalen voorwaarden en ten belope van een door haar te bepalen bedrag, de terugbetaling van de hoofdsom en de betaling van de interesten van hypothecaire leningen geheel of gedeeltelijk ten laste leggen van het Vlaamse Gewest als de leners niet in staat zijn hun contractuele verplichtingen na te komen ten gevolge van arbeidsongeschiktheid of onvrijwillige werkloosheid of onvrijwillige stopzetting van een zelfstandige activiteit of overlijden. De lening moet betrekking hebben op een woning die de lener zelf bewoont of zal bewonen en waarvan de verkoopwaarde niet hoger ligt dan het bedrag dat de Vlaamse regering bepaalt. De lener mag bovendien geen andere woning in volle eigendom bezitten, tenzij ze ongeschikt is.

Het Vlaamse Gewest kan bij overeenkomst met de verzekeraar de verzekeringspremies voor zijn rekening nemen.” (huidige versie)

12. De **delegatie aan de Vlaamse Regering** om de voorwaarden te bepalen inzake het “niet in staat zijn om de contractuele verplichtingen na te komen” en dan ook persoonsgegevens in dat verband te verzamelen is heel ruim. Zie ook de opmerkingen onder onderdeel 4 van dit advies.
13. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke inmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met

---

⁵ Zie nota aan de Vlaamse Regering.

⁶ Vlaams Parlement stuk 1912 (2018-2019) nr. 1 <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1469097> .

de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁷

14. De VTC onderlijnt in het bijzonder artikel 6.3 van de AVG dat – samen gelezen met artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet- voorschrijft dat regelgeving die verwerkingen in de zin van artikel 6.1, punt c)⁸ of punt e)⁹ van de AVG omkadert, in principe minstens de volgende essentiële elementen van die verwerkingen zou moeten vermelden:
- het doel van de verwerking;
  - de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”)¹⁰;
  - de betrokkenen;
  - de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
  - de opslagperioden¹¹;
  - de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n)¹².
15. De VTC constateert alvast dat uit de huidige tekst van het Ontwerp en van het besluit van 13 juni 2008 samen gelezen met artikel 80, wel kan afgeleid worden wat het doeleinde is van de vooropgestelde verwerkingen, wie de betrokkenen zijn en aan wie de gegevens worden verstrekt, maar dat de andere aspecten die in randnummer 12 worden opgesomd niet (bewaartermijnen) of slechts zeer impliciet aan bod komen (categorieën van gegevens – zie onderdeel 4 en voldoende duidelijke aanwijzing van wie de verwerkingsverantwoordelijke is – zie onderdeel 3 van dit advies). **Bijkomende aanvullingen en preciseringen dringen zich dan ook op.** De VTC is er zich van bewust dat het concretiseren van de voorwaarden afhankelijk kan zijn van de reactie van de eventuele kandidaat-verzekeringsmaatschappijen op het Ontwerp. Hierbij moet er echter wel op gelet worden dat in een uitvoeringsbesluit verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de **essentie in het decreet zelf** moet worden opgenomen, wat nu nog niet het geval is. Dit kan in het geplande wijzigingsdecreet.
16. Het komt de stellers van het Ontwerp (en het decreet) toe om erover te waken dat elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG – en voor sommige verwerkingen in artikel 9 AVG (zie randnummer 16) – en dat de in randnummer 11 opgesomde elementen in de regelgeving opgenomen worden¹³.
17. De VTC stelt vast dat in artikel 6 van het Ontwerp (dat artikel 6 van het besluit wijzigt) paragraaf 2¹⁴ dat de toestemming als rechtsgrond voor de mededeling van persoonsgegevens hanteerde, wordt geschrapt en dat die vervangen wordt door de punten 7° en 8° die worden toegevoegd aan paragraaf 1.

---

⁷ Zie DEGRAVE, E., *"L'égouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26).

⁸ "c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;"

⁹ "e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;"

¹⁰ Zie artikel 5.1.c) AVG.

¹¹ Zie ook artikel 5.1.e) AVG.

¹² Indien er meerdere verantwoordelijken voor de verwerking zouden aangeduid worden, dient desgevallend ook rekening gehouden te worden met artikel 26 van de AVG, dat de verplichting oplegt om tussen gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken in een onderlinge contractuele regeling te voorzien waarin hun respectieve verantwoordelijkheden worden vastgelegd. Het dient in elk geval voor elke verwerking duidelijk te zijn welke actor(en) als verwerkingsverantwoordelijke(n) optreden.

¹³ Minstens in de Memorie van Toelichting had moeten verduidelijkt worden welke rechtvaardigingsgrond de opstellers inroepen. Voor dit besluit kan de nota aan de Vlaamse Regering verduidelijking brengen.

¹⁴ §2 bepaalde het volgende: "*§ 2. De aanvrager geeft door de aanvraag in te dienen de toestemming aan het agentschap om bij de bevoegde diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën, bij het Rijksregister, bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en bij het Vlaams Energieagentschap digitaal de noodzakelijke gegevens te verkrijgen over zijn identiteit en de voorwaarden, vermeld in artikel 3, eerste lid, 2°, 3°, 4° en 5°, en tweede lid, 10°.*"

“7° het agentschap vraagt bij de bevoegde diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën en het Vlaams Energieagentschap digitaal de noodzakelijke gegevens op over de naleving door de lener van de voorwaarden, vermeld in artikel 3, tweede lid, 10°¹⁵ en artikel 4, §1, tweede lid.

8° het agentschap vraagt bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid digitaal de noodzakelijke gegevens op over de naleving door de aanvrager van de voorwaarden, vermeld in artikel 3, eerste lid, 2° en 3.”;

18. De VTC staat positief ten aanzien van de beoogde schrapping van de “toestemming” die niet de geschikte rechtsgrondslag vormt om in een dergelijke context persoonsgegevens te verwerken¹⁶ en zij is van oordeel dat artikel 6.1, punt c) AVG¹⁷, hier de meest geschikte rechtsgronden vormen.
19. Er moet ook rekening gehouden worden met het feit dat het in het besluit van 13 juni 2008 mogelijk (dit is onvoldoende duidelijk) ook gaat om **bijzondere categorieën van persoonsgegevens** in de zin van artikel 9.1, AVG, die een bijzondere rechtsbasis behoeven. In onderhavige context bijvoorbeeld in de gevallen waarin gegevens verwerkt worden inzake arbeidsongeschiktheid. Een rechtvaardigingsgrond is dan mogelijk te vinden in artikel 9.2, h), AVG¹⁸.
20. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De artikelen 9 en 10, §2, van de WVG geven aan welke bijkomende veiligheidsmaatregelen zullen moeten voorzien worden:
  - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
  - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit, in casu de Vlaamse Toezichtcommissie;
  - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
21. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling.
22. In artikel 6 van het Ontwerp is sprake van **mededelingen** van persoonsgegevens. De VTC stelt vast dat voor het bestaande besluit in het verleden machtigingen werden verleend¹⁹. Voor een eventuele uitbreiding zal rekening moeten gehouden worden met:
  - het recente artikel 20 van de WVG en het nieuwe artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, die aan overheden de verplichting opleggen om protocollen af te sluiten voor gegevensuitwisselingen in de publieke sector;

---

¹⁵ Artikel 3, tweede lid, 10° van het besluit van 13 juli 2008: “10° personen die een lening aangaan [wordt door het Ontwerp vervangen door “de lener die een lening aangaat”]voor het bouwen van een woning, met inbegrip van vervangingsbouw, waarvan het peil van primair energieverbruik, vermeld in artikel 1.1.3, 99°, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, hoger is dan E70, voor zover het inkomen, vastgesteld op basis van het laatst gekende aanslagbiljet, meer bedraagt dan : [...]”

¹⁶ Zie advies GBA/150/2018 randnummer 8 e.v.

¹⁷ Voor de gezondheidsgegevens, zie verder.

¹⁸ h) de verwerking is noodzakelijk voor doeleinden van preventieve of arbeidsgeneeskunde, voor de beoordeling van de arbeidsgeschiktheid van de werknemer, medische diagnoses, het verstrekken van gezondheidszorg of sociale diensten of behandelingen dan wel het beheren van gezondheidszorgstelsels en -diensten of sociale stelsels en diensten, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, of uit hoofde van een overeenkomst met een gezondheidswerker en behoudens de in lid 3 genoemde voorwaarden en waarborgen;

¹⁹ Beraadslaging nr. 11/020 van 1 maart 2011 van het sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid, Afdeling “Sociale Zekerheid”, met betrekking tot de mededeling van persoonsgegevens uit de dmfa-persoonsgegevensbank, de Dimona-persoonsgegevensbank en het personeelsbestand (Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke overheidsdiensten) aan het Vlaams agentschap Wonen-Vlaanderen met het oog op het toepassen van de regelgeving inzake de verzekering gewaarborgd wonen (SCSZ/11/025).
https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/beraadslaging_ASZ_020_2011_0.pdf

Beraadslaging Sectoraal comité voor de Federale Overheid, FO nr. 22/2013 van 25 juli 2013, inzake de machtigingsaanvraag van Wonen-Vlaanderen voor de verwerking van persoonsgegevens betreffende het inkomen en dit met het oog op de administratieve vereenvoudiging van de verwerking van aanvragen van premies, woon- en huursubsidies of de verzekering gewaarborgd inkomen [noot: dit moet “wonen” zijn] (AF-MA-2013-036)
https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/beraadslaging_FO_022_2013.pdf

- de bevoegdheden van het recent opgerichte “informatieveiligheidscomité”²⁰

23. Het creëren van een wettelijke basis voor de mededeling van de persoonsgegevens is positief. De aanwijzing van de overheden waar de gegevens zullen opgevraagd worden, zoals in artikel 6 van het Ontwerp is dat dan ebeneens. Zo gekend is het aangewezen dat die aanwijzing al in het decreet gebeurt.

3. Verantwoordelijkheid

24. Artikel 4.7, AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de wetgever de **verwerkingsverantwoordelijke** kan aanduiden.
25. De VTC is van oordeel dat dit best letterlijk in de regelgeving gebeurt²¹. Zoals hiervoor al werd vermeld, worden er wel aanwijzingen daartoe gegeven.
26. Artikel 2 van het besluit van 13 juni 2008 bepaalt dat de verzekering wordt uitbesteed aan de verzekeraar, die een geregelde verslaggeving en de nodige controlemogelijkheden biedt aan het agentschap. Het is geen taak die de wetgeving aan de verzekeraar zelf opdraagt. Het is dus waarschijnlijk de uitbestedende overheid, vermoedelijk het agentschap Wonen Vlaanderen, die zeker in het kader van de aanvraag van de verzekering als verantwoordelijke kan worden beschouwd.
27. Voor de gegevens die verwerkt worden door de verzekeringsmaatschappij bij de behandeling van de aanvraag tot een tegemoetkoming is dit minder duidelijk. Voor de verdere verwerking kan de verzekeraar wel als een verwerkingsverantwoordelijke worden beschouwd (zie verder).
28. De VTC herinnert hierbij aan artikel 28.3 van de AVG welke de verwerkingsverantwoordelijke verplicht om de verwerking door een verwerker krachtens overeenkomst vast te leggen.
29. De AVG legt de aanstelling van een functionaris voor de gegevensbescherming (artikel 37 AVG)²² op als ook het e-govdecreet van 18 juni 2008 en het besluit van de Vlaamse Regering van 23 november 2018. Gezien de verschillende gegevensstromen en het feit dat de proportionaliteitstoets (zie onderdeel 4) nog grotendeels moet gebeuren, zou de tussenkomst (niet de aanstelling) van de **functionaris** voor de gegevensbescherming best verankerd worden in de regelgeving.
30. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijke voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)²³ al dan niet noodzakelijk is.

---

²⁰ <https://dt.bosa.be/nl/ivc>

²¹ Zie opsomming essentiële elementen vermeld onder luik 2 van dit advies.

²² Voor richtlijnen hierover, zie:

- Info op website van de Autoriteit: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/themadossier-functionaris-voor-gegevensbescherming>

- Aanbeveling nr. 04/2017 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna “CBPL”)
(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_04_2017_0.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 243)
(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp243rev01_nl.pdf)

²³ Voor richtlijnen dienaangaande, zie:

- Info op website van de Autoriteit: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-0>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018
(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2018.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248)
(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp248%20rev.01_nl.pdf)

Aangezien de bedoelde verwerkingen ook een grootschalige²⁴ ²⁵verwerking van de categorieën persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 9. 1, AVG, omvatten, valt de hier bedoelde verwerking onder die verplichting.

4. Minimale gegevensverwerking

31. Conform artikel 5, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

32. Artikel 6 wijzigt artikel 6 van het besluit van 13 juni 2008. Artikel 6 regelt de procedure om een **aanvraag voor een verzekering** in te dienen **bij het agentschap Wonen-Vlaanderen**.

Er wordt verwezen naar formulieren, maar de inhoud van die formulieren wordt niet bepaald in het besluit van 13 juni 2008 of het Ontwerp. De toe te voegen bijlagen worden wel opgesomd.

33. De eerste aanpassing betreft de situatie van tijdelijke leerkrachten: in paragraaf 1 wordt het punt 2° aangevuld met een verbijzondering voor de tijdelijke leerkrachten, die aan de hand van een attest verstrekt door de schoolbestu(ur)(en) kunnen aantonen dat hun tewerkstelling als leerkracht enkel onderbroken werd door de schoolvakantie in de zomer²⁶.

Het besluit van 13 juni 2008 bepaalt het volgende:

“2° het bewijs dat de aanvrager een beroepsactiviteit uitoefent, inzonderheid :

a) als hij een werknemer is, een attest van zijn werkgever waarin die bevestigt dat de aanvrager op het ogenblik van de aanvraag voor de verzekering minstens deeltijds in zijn bedrijf werkt met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur, waarvan de proefperiode al is verstreken, of ten minste gedurende één volledig jaar voltijdse of deeltijdse arbeidsprestaties heeft geleverd binnen het kader van een lopende arbeidsovereenkomst van bepaalde duur;”

Punt 1° van artikel 6 van het Ontwerp vervangt dit door:

*“a) als hij een werknemer is: een attest van zijn werkgever waarin die bevestigt dat de aanvrager op het ogenblik van de aanvraag van de verzekering minstens deeltijds in zijn bedrijf werkt. De **tijdelijke leerkracht** legt de nodige werkattesten voor van het schoolbestuur of centrumbestuur waaruit blijkt dat hij voldoet aan de voorwaarde vermeld in artikel 3, eerste lid, 3°, b);”*

34. De tweede aanpassing:

Zoals al vermeld, wordt de toestemming als rechtsgrond voor de mededeling van persoonsgegevens geschrapt en vervangen de bepalingen inzake mededeling van de gegevens door de punten 7° en 8° die worden toegevoegd aan paragraaf 1.

“7° het agentschap vraagt bij de bevoegde diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën en het Vlaams Energieagentschap digitaal de noodzakelijke gegevens op over de naleving door de lener van de voorwaarden, vermeld in artikel 3, tweede lid, 10° en artikel 4, §1, tweede lid.

8° het agentschap vraagt bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid digitaal de noodzakelijke gegevens op over de naleving door de aanvrager van de voorwaarden, vermeld in artikel 3, eerste lid, 2° en 3.”

35. De VTC leest wel het terecht gehanteerde criterium van “noodzakelijkheid”, maar op basis hiervan alleen kan ze niet beoordelen of de gegevens die zullen opgevraagd worden dat ook zullen zijn. Doordat in die teksten echter ook naar

---

²⁴ Dit is bij verwerkingen door overheden, zoals hier, meestal het geval.

²⁵ Een gegevensbeschermingseffectbeoordeling kan overigens ook reeds uitgevoerd worden in het stadium waarin regelgeving – zoals bv. het Ontwerp en/of haar uitvoeringsbesluit – wordt voorbereid. Zie in dit verband artikel 35.10 AVG en randnummers 90-91 van de Aanbeveling CBPL nr. 01/2018.

Zie ook artikel 23 van de WVG, dat in de verplichting voorziet om hoe dan ook een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uit te voeren vóór de verwerkingsactiviteit, ook al werd al een algemene gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitgevoerd in het kader van de vaststelling van de wettelijke grondslag.

²⁶ Zie nota aan de Vlaamse Regering.

zeer concrete voorwaarden wordt verwezen, is deze manier om in deze context de categorieën van gegevens aan te duiden aanvaardbaar:

36. Voor de Federale Overheidsdienst Financiën en het Vlaams Energieagentschap zijn dat de voorwaarden voor de lener vermeld in

- artikel 3, tweede lid, 10°:

“10° personen die een lening aangaan²⁷ voor het bouwen van een woning, met inbegrip van vervangingsbouw, waarvan het peil van primair energieverbruik, vermeld in artikel 1.1.3, 99°, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, hoger is dan E70, voor zover het inkomen, vastgesteld op basis van het laatst gekende aanslagbiljet, meer bedraagt dan :

a) 35.000 euro voor een alleenstaande;

b) 50.000 euro voor wettelijk of feitelijk samenwonenden, te verhogen met 2.800 euro per persoon ten laste;

c) 50.000 euro voor een alleenstaande met een persoon ten laste, te verhogen met 2.800 euro per persoon ten laste vanaf de tweede persoon ten laste.

De bedragen, vermeld in het tweede lid, 10°, worden gekoppeld aan het gezondheidsindexcijfer 104,32 van oktober 2006. Ze worden jaarlijks op 1 januari aangepast aan het gezondheidsindexcijfer van de maand oktober, die voorafgaat aan de aanpassing, en afgerond op het hogere tental.”

- en artikel 4, §1, tweede lid:

“De verkoopwaarde van de woning mag, eventueel na de uitvoering van de geplande werkzaamheden, niet hoger zijn dan 320.000 euro. De kredietinstelling raamt de verkoopwaarde bij het afsluiten van de hypothecaire lening.”

37. Voor de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (die optreedt als dienstintegrator) zijn dat de voorwaarden voor de aanvrager vermeld in artikel 3, eerste lid, 2° en 3° (zoals vervangen door het Ontwerp):

“2° niet arbeidsongeschikt zijn op de aanvraagdatum en de twaalf maanden die voorafgaan aan de aanvraagdatum, met uitzondering van onderbrekingen door het wettelijk zwangerschapsverlof en het profylactisch verlof;

3° op de aanvraagdatum en gedurende twaalf volledige maanden die voorafgaan aan de aanvraagdatum zonder onderbrekingen een beroepsactiviteit uitoefenen, waaronder wordt verstaan:

a) als de aanvrager een werknemer is en op de aanvraagdatum minstens in een deeltijdse betrekking werkt met een contract van onbepaalde duur of met een tijdelijk contract of op basis van een uitzendcontract, gedurende twaalf volledige maanden die voorafgaan aan de aanvraagdatum, ononderbroken verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst, met uitzondering van korte onderbrekingen waarvan de totale duur gedurende twaalf maanden die voorafgaan aan de aanvraagdatum niet meer bedraagt dan tien dagen. Voor de werknemer in het onderwijs wordt het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming beschouwd als werkgever en worden onderbrekingen van de arbeidsovereenkomst tijdens de maanden juli en augustus met uitgestelde bezoldiging gelijkgesteld met gewerkte periodes;

b) als de aanvrager een zelfstandige is, op de aanvraagdatum zijn zelfstandige activiteit gedurende minstens twaalf maanden in hoofdberoep uitoefenen.”;

38. **Artikel 9** wijzigt artikel 10 van het besluit van 13 juni 2008. Artikel 10 bepaalt de procedure voor het **aanvragen van een tegemoetkoming bij de verzekeraar**.

Voor deze aanvraag wordt geen vermelding gemaakt van een formulier. Enkel de bij te voegen stukken worden opgesomd.

---

²⁷ Artikel 3, tweede lid, 10° van het besluit van 13 juli 2008: “10° personen die een lening aangaan [wordt door het Ontwerp vervangen door “de lener die een lening aangaat”] voor het bouwen van een woning, met inbegrip van vervangingsbouw, waarvan het peil van primair energieverbruik, vermeld in artikel 1.1.3, 99°, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, hoger is dan E70, voor zover het inkomen, vastgesteld op basis van het laatst gekende aanslagbiljet, meer bedraagt dan : [...]”

39. Artikel 9, 1° van het Ontwerp vervangt het eerste lid van artikel 10 waarin de aanvraag zelf wordt behandeld. (er wordt i.v.m. het overbruggingsrecht verwezen naar een attest van de sociale verzekeringskas – dit onderdeel vraagt geen specifieke beoordeling in dit advies)
40. Artikel 9, 2° van het Ontwerp voegt aan het tweede lid van artikel 10, waarin de toe te voegen stukken worden opgesomd, de punten 4° en 5° toe. Deze punten hebben beide betrekking op de situatie waarin de verzekerde zijn zelfstandige activiteit heeft stopgezet:
41. Zowel voor 4° als ten 5° worden een aantal attesten en bewijzen opgevraagd:
- voor 4° dat geldt als er voor de verzekerde een overbruggingsrecht geldt:
    - a) een afschrift van het laatste beschikbare aanslagbiljet van de directe belastingen;
    - b) een attest van de sociale verzekeringskas met vermelding van de datum waarop het overbruggingsrecht een aanvang heeft genomen;
    - c) een maandelijks bewijs van de betalingen van het overbruggingsrecht zolang de uitbetaling duurt;
  - voor 5° geldt als de verzekerde een werkloosheidsuitkering krijgt op basis van een vroegere tewerkstelling:
    - a) een afschrift van het laatst beschikbare aanslagbiljet van de directe belastingen;
    - b)- een attest van de RVA of van de instelling die de werkloosheidsvergoeding uitbetaalt, dat de datum vermeldt waarop de werkloosheidsvergoedingen een aanvang hebben genomen;
    - een kopie van het werkloosheidsbewijs – arbeidsbewijs formulier C4 van de RVA;
    - de opzeggingsbrief van de voormalige werkgever of de attestering van de voormalige werkgever dat hij de verzekerde niet meer zal tewerk stellen;
    - c) een maandelijks bewijs van de betalingen van de werkloosheidsuitkeringen;
    - d) een attest van de RVA, dat aantoont dat de verzekerde geen verminderde uitkeringen krijgt ingevolge sancties in het kader van de activering van het zoekgedrag naar werk.
42. Artikel 6 en vooral artikel 10 vragen dat de aanvrager deze stukken bij zijn aanvraag voegt. De VTC beveelt aan dat in de mate van het mogelijke deze bewijzen (en de andere vermeld in artikel 6 en 10 van het besluit van 13 juni 2008) rechtstreeks bij de betrokken instanties kunnen worden opgevraagd in plaats van bij de betrokkene zelf.
43. Aangezien de verzekeraar volgens de VTC in deze context kan beschouwd worden als een verwerker voor het agentschap Wonen Vlaanderen (zie onder onderdeel 3), kan het agentschap instaan voor de formele vereisten voor het verkrijgen van de persoonsgegevens van de verschillende bronnen en die gegevens aan de verzekeraar (laten) bezorgen. De VTC gaat er wel van uit dat voor deze opvragingen die minstens gedeeltelijk het contract met de verzekeringsmaatschappij als rechtsgrond hebben, wel de toestemming (zoals gedefinieerd in de AVG) van de betrokkene moet worden gevraagd. Als de burger een contract met een verzekeraar wil, vraagt de overheid zijn toestemming om hiervoor de nodige gegevens op te vragen en door te geven aan de verzekeraar. Indien de burger deze toestemming weigert, kan hij zich zelf tot de verzekeraar richten om de vereiste informatie te bezorgen. Dergelijke maatregel kadert in het principe van minimale gegevensverwerking en duidelijke rechtsgrond.

5. Rechten van de betrokkenen en transparantie

44. De VTC neemt er akte van dat het Ontwerp geen afwijkingen op de AVG-rechten voorziet.
45. De VTC stelt anderzijds vast dat er noch in het Ontwerp, noch in het besluit van 13 juni 2008, de door de AVG **verplichte vermeldingen** zijn opgenomen.
46. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

47. Er moet voor gezorgd worden dat de aanvraagformulieren en andere communicatie met de aanvragers minstens een verwijzing bevatten naar een uitgebreide privacyverklaring met alle verplichte vermeldingen.

6. Beveiligingsmaatregelen

48. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
49. Artikel 32 AVG wijst in dit verband op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
  - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
  - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
  - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
50. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling²⁸ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen²⁹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC onderstreept ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer.³⁰
51. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken diensten en de verzekeringsmaatschappij expliciet op te leggen, dan moet zij dat wel in haar besluit doen.
52. De VTC wijst er nogmaals op dat de verwerking van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 AVG strengere beveiligingsmaatregelen behoeven.

III. BESLUIT

53. Volgende wijzigingen zijn positief te beoordelen in het licht van de bescherming van persoonsgegevens en de fundamentele rechten:
- de toestemming werd als rechtsgrond geëlimineerd voor de opvragingen door de Vlaamse instanties;
  - het uitdrukkelijk opnemen van bepaalde vereiste elementen;
  - het aanduiden van bepaalde overheden als bron van persoonsgegevens.
54. De volgende knelpunten dienen echter te worden aangepakt, die in de eerste plaats een tussenkomst **van de decreetgever** vragen:
- de correcte rechtvaardigingsgrond(en) aanwenden (randnummer 16 e.v.);

---

²⁸ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2013_0.pdf)

²⁹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_veiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens_0.pdf)

³⁰ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2008_0.pdf)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

- de essentiële elementen van alle geplande gegevensverwerkingen bepalen (randnummers 14 e.v.);
- herbekijken van de kwalificatie van de verantwoordelijke voor de verwerking en de verwerker (luik 3);
- nakijken of bij te voegen attesten bij de aanvraag van een tegemoetkoming niet te vervangen zijn door opvragingen bij de bevoegde overheden (randnummer 42 e.v.);

Hans Graux,
Voorzitter VTC